

Podróż deszczu do morza, czyli o sptywie powierzchniowym

Geografia

Podróż deszczu do morza, czyli o sptywie powierzchniowym

Narzędzia: ArcGIS Online

Materiały (dane): Dostarczone wraz z lekcją

Cel: Zapoznanie uczniów z procesem sptywu grawitacyjnego i przeprowadzenie analiz w środowisku GIS, które zaprezentują przebieg tego procesu.

Źródła:

1. Esri Data&Maps
2. Zintegrowana Platforma Edukacyjna – [Odra i Wisła](#)
3. Zintegrowana Platforma Edukacyjna – [Z biegiem rzeki](#)
4. Zintegrowana Platforma Edukacyjna – [Nad brzegiem rzeki](#)

1. Wstęp

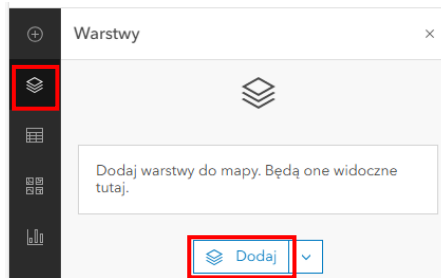
Woda pochodząca m.in. z opadów atmosferycznych sptywa grawitacyjnie zgodnie z nachyleniem terenu. Siły grawitacji sprawiają, że opady przemieszczają się z obszarów wyżej położonych w dół zgodnie z tzw. liniami sptywu/osiami dolinnymi. Linie/osie są obrazem wklęsłych form terenu np. dolin górskich czy koryt rzecznych, przez które transportowana jest woda.

2. Zadania

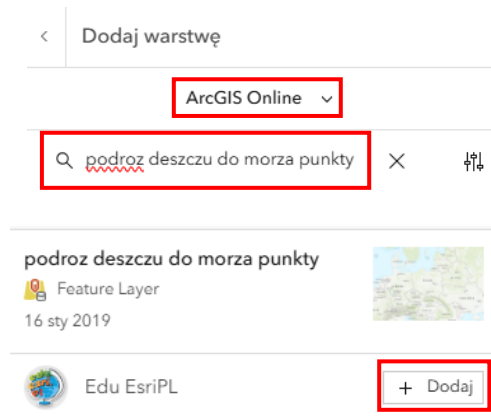
1. Uruchom serwis ArcGIS Online www.arcgis.com i zaloguj się do swojego konta z subskrypcją ArcGIS Online.
2. Z górnego panelu wybierz moduł *Mapa*.

Strona główna   Galeria   **Mapa**   Scena   Grupy   Zawartość   Instytucja

3. Dodaj do mapy warstwę **podróż deszczu do morza punkty**. W razie potrzeby wybierz ikonę **Warstwy** z lewego panelu bocznego. Następnie kliknij **Dodaj**.

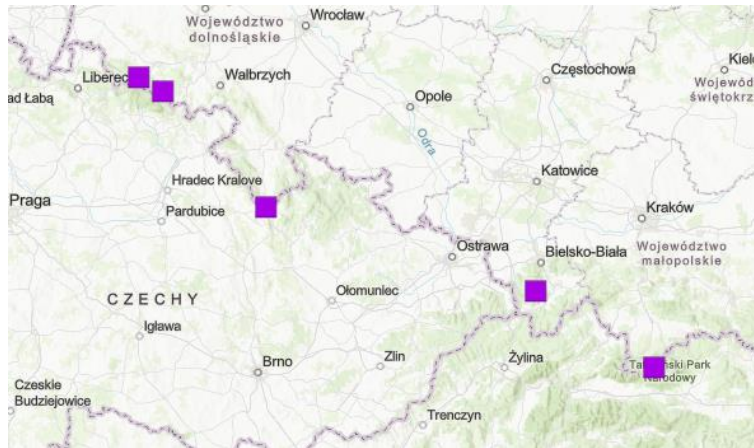

4. Warstwę wyszukaj w zasobach ArcGIS Online. Następnie kliknij **+ Dodaj**.

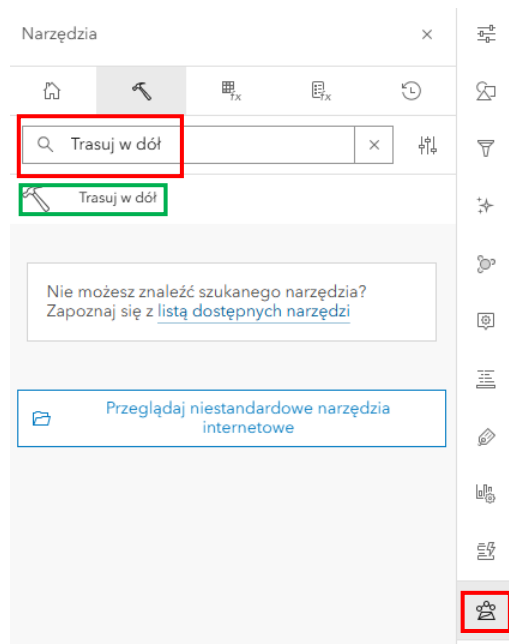

Na mapie wyświetlone jest 5 punktów zlokalizowanych na terenie polskich gór. Są to szczyty lub punkty położone w partiach szczytowych gór. Wykonamy teraz analizę sptywu, której wyniki zaprezentują, gdzie sptywa woda opadowa z tych obszarów.

Podróż deszczu do morza, czyli o sptywie powierzchniowym

5. Kliknij ikonę **Analiza** znajdującą się w prawym panelu bocznym. Wyszukaj narzędzia **Trasuj w dół**. Wybierz je.

6. Uzupełnij parametry:

- Jako warstwa wejściowa wybierz **podroz do morza punkty**.
- W miejscu rozdziel odległość wpisz **50**.
- Jako nazwa linii wynikowej wpisz **droga sptywu + swoje inicjały**.
- Wybierz swój folder.
- W ustawieniach środowiskowych pozostaw ustawienia domyślne.
- Po wpisaniu wszystkich parametrów kliknij **Uruchom**.

Podróż deszczu do morza, czyli o sptywie powierzchniowym

Wejściowe obiekty punktowe • i

podroz deszczu do morza punkty ×

Liczba obiektów: 5

Ustawienia ścieżki w dół
Wybierz maksymalną dozwoloną długość ścieżki w dół oraz określ, czy należy dzielić ją na segmenty i przycinać do warstwy.

Rozdziel odległość i

50 ^
v

Warstwa wynikowa
Podaj unikalną nazwę warstwy wynikowej.

Nazwa linii wynikowej • i

droga splywu AA

Zapisz w folderze i

Edukacja v

UWAGA: To narzędzie nie zużywa kredytów.

7. Dodaj do mapy warstwy prezentujące drogę sptywu wody na odcinku 100 km i 1000 km – **droga_splywu_100km** oraz **droga_splywu_1000km**. Wyszukaj je w **ArcGIS Online**.

ArcGIS Online v

Q droga_splywu_100km × ⌵

droga_splywu_100km

Feature Layer
16 sty 2019

Edu EsriPL + Dodaj

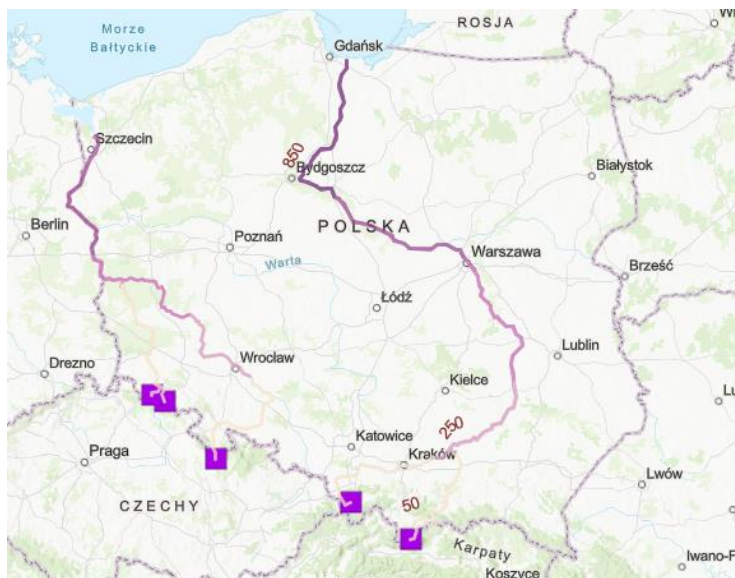
droga_splywu_1000km

Feature Layer
16 sty 2019

Edu EsriPL + Dodaj

Wskazówka: W punkcie 3 opisano jak dodawać warstwy do mapy.

Podróż deszczu do morza, czyli o sptywie powierzchniowym

Zadanie 1: Przyjrzyj się mapie i znajdź nazwy rzek, do których sptywa woda z zaznaczonych punktów. Prześledź drogę sptywającej wody i krótko ją opisz. Do której z dwóch głównych rzek Polski (Wisła, Odra) trafia woda z oznaczonych na mapie miejsc?

Odpowiedź: .....

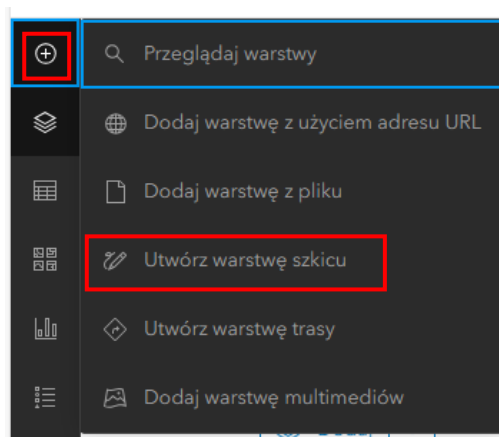
.....

.....

.....

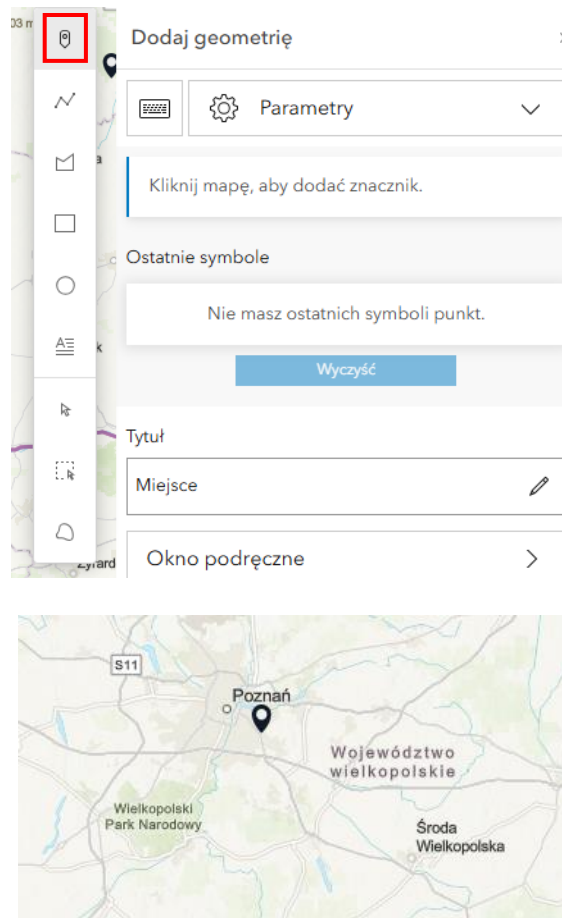
.....

8. Wprowadź na mapę punkt oznaczający wzniesienie w okolicy Twojej szkoły. Kliknij w **ikonę +** w lewym panelu bocznym. Następnie wybierz **Utwórz warstwę szkicu**.

Podróż deszczu do morza, czyli o spływie powierzchniowym

9. W wybranym przez Ciebie miejscu na mapie dodaj znacznik.

10. Z panelu bocznego wybierz **Analiza**, tak samo jak wcześniej. Znajdź narzędzie **Trasuj w dół**. Wprowadź parametry:

- Jako warstwa wejściowa wybierz **Dodaj geometrię**.
- W miejscu rozdział odległość wpisz **50**.
- Jako nazwa linii wynikowej wpisz **droga spływu 2 + swoje inicjały**.
- Wybierz swój folder.
- W ustawieniach środowiskowych pozostaw ustawienia domyślne.
- Po wpisaniu wszystkich parametrów kliknij Uruchom.

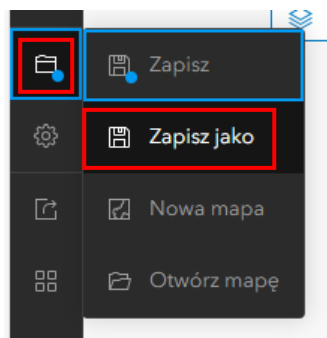

Podróż deszczu do morza, czyli o spływie powierzchniowym

Zadanie 2: Do jakiej rzeki trafia woda ze wskazanego przez Ciebie punktu? Spróbuj oszacować jaka będzie kolejna rzeka, do której trafi woda oraz czy i do której z dwóch głównych rzek Polski (Wisła, Odra) trafi ostatecznie.

Odpowiedź: .....
.....
.....

11. Zapisz mapę. Wybierz ikonę folderu z panelu bocznego. Następnie **Zapisz jako**.

12. Wprowadź parametry oraz kliknij **Zapisz**.

Zapisz mapę ×

Tytuł

Folder
▼

Kategorie
▼

Znaczniki
× ▼
Dodaj znaczniki

Podsumowanie

Pozostale znaki: 1999

Dziękujemy za skorzystanie z naszych materiałów.

Zespół Edukacji Esri Polska Sp. z o.o.

OBSERWUJ NAS

Platforma edukacyjna

Facebook

Grupa nauczycieli

Geografia